

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 filler.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. március 24.

12. szám.

Árviz és védelem.

Mint isteni lehelet, életre keltő tavaszi szellő leng át a földön s nyomán megmozdul dermesztő álmából az egész nagy természet. A rügy kipattanásra kész; majd virág fakad, madár dalol, mintha minden fönséges, hátalatt dicsőítő himnusz képezne a mindenható kegyelmeért, hogy újra ébred, újra él!

Az emberi szívből is jótékony meleg árad, a lélek felvidul, míg a beteg, a szerencsétlen is némi megkönnyebbülést érez, midőn elérkezik a verőfényes kikelet.

Vajjon örömet hoz-e vagy bánatot? Ki tudná megmondani, hogy mit rejteget számunkra méhében a jövő. Már egy vészkiáltás végighangzott a Tisza mentjén: „nagy árvizet várhatunk most tavaszkor”. A vészkiáltás azonban nem jelenti a véget, csak felhívja a figyelmet előre, hogy készüljünk a természet elleni küzdelemre és mentsük meg, amit meglehet.

A rügyfakasztó tavaszi nap melege olvadásnak indítja a hegyek között leesett óriási hómegeket, melyeknek vize a sok mellékfolyó útján egy mederbe, a Tisza medrébe hömpölyög. Ez a veszély csirája, mert ha az eddig sohasem tapasztalt vastagságú hó olvadásához nagyobb mérvű esőzések is járulnak, úgy el lehetünk készülve a legrosszabbra. Ha — mert a természet útjai kifürkészhetetlenek — gyors lefolyású olvadás nem áll be, úgy árvizveszélytől sem kell tartanunk.

Ez a dolog lényege és az érdekeltek vezetőitől függ, hogy a közönség körében a nagy veszélytől való félelem terjedjen-e el, avagy bátorító beszédek következtében a nyugalom érzete honoljon a szívekben.

Mi azt tapasztaljuk, hogy a közönség között a legrosszabb sejtelmek vannak terjedőben. Nagyon jól tudjuk, hogy azok nem a hivatottak ajkairól hangzottak el, hanem maga a közönség szívezte ki annyira, amelynek megtörténhetősége majdnem ki van zárva.

Lehet, hogy az Isten csodás lehelete az, amelynek nyilvánulását körülöttünk tapasztaljuk és ellenállhatatlanul is érezzük. Azonban nem szabad mindjárt a legrosszabb oldaláról felfogni, mert hiszen a remény, az eshetőségek és végre a tudomány mindent megváltoztathat.

A hivatalos jelentésekből az tűnik ki, hogy gyors olvadás esetén nagyobb vizet várhatunk, mint 1905-ben volt. Őszintén mondva bizony ez igen szomorú kilátás volna.

Védgátjaink laikus szeméből nézve erőseknek látszanak, de kérdés, hogy ugyan-ezt a nézetet a szakférfiak megerősítik-e?

Már régen nem volt nagy vizünk és így a gátjainkra talán nem is fordítottunk annyi figyelmet, amennyit az megkövetelhetne. Ez pedig igen nagy hiba volna, mert eltekintve a nyári meleg okozta repedésektől, egy vakond, patkány, ürge, egér, esetleg rókalyuk, a legnagyobb veszély okozója lehet. De még veszélyesebb, ha valamelyik töltésrész parázson épült, homokos vagy szikes talajból való, mert ez szokott babarccá válni, súlyedni, csúszni.

Hogy ismertetését adjuk az ilyen földből készült gát veszélyességének, röviden leírjuk.

A szikes, homokos töltés leghamarább át szokott ázni a patka felett. Megtörténik, hogy hosszú ideig tartó árviz a töltések alsó lábát is ellágyítja, s ilyenkor mint a hig sár folyásnak indul s a felette levő még el nem ázott rész, az elcsúszott láb után omladozni kezd. Azután egyé válnak, melyből egy higabbá vált foltot, a víz vagy kis helyen, vagy egész nagy helyen kilök, a nyert nyíláson nagy erővel rohan, útját a habarccá vált testben hirtelen bővíti, pár pillanat alatt elsodorja az egész elázott részt s a gátszakadás teljes iszonyatosságában előáll.

A hullámverés kevésbé veszélyes, a védele nem igen okoz nagyobb gondot, ha van megfelelő mennyiségű rózse és karó.

Minden a szakközvegektől függ. Ha idejében elkészülnek minden eshetőségre, úgy bármilyen veszély veszélytelené válik.

Nagyon üdvös volna a közönség megnyugtására, ha mind a három armentesítő társulatunk igazgatói módot keresve, tudatná a közönséggel az esetleges árviz ellen való védekezésre eddig tett intézkedéseiket. Ezzel legalább útját vágnák a sok hihetetlen szóbeszédnek és mindenki megnyugvással tekintene a jövőbe, mert az armentesítő társulatok, — melyek egyedül hivatottak a város és határ megmentésére — kötelességüket nyilvánvalóan megtették.

Hogy már részben elkészültek a nagy víz fogadására, az valószínű, de közönség az előző munkálatokról nincsen meggyőződve. Ez pedig szükséges, hogy a bizodalom nagyobb legyen.

Nem azért írjuk ezeket, hogy a félelmet növeljük, mert hiszen könnyen megeshet, hogy nagyobb víz nem is lesz, hanem a vaklarmát szeretnék részben megszüntetni, amely előre elriaszthatja

az embereket úgy, hogy amikor közérőre lenne szükség, nem lesz található majd egy sem. Volt már rá példa. Mindenki a szőlők között bújkált.

Bár, mint már említettük, a természet útjai kifürkészhetetlenek, mi még sem gondoljuk, hogy az árvizveszedelem súlyos megpróbáltatásait és terheit ismét, mint régen végig kell szenvednünk. Nem gondoljuk pedig azért, mert a Tisza vizének lefolyása ma már majdnem biztosítva van; a Duna és mellékfolyói mentén nincsen akkora hó, mely fenyegetőleg állná útját a Tisza vize lefolyásának; nincsen földárja és végre; mert az egész veszedelem túlzott színben van feltüntetve.

Mindez természetesen nem hogy kizárná a veszedelem méltó fogadását, sőt ellenkezőleg, mindent meg kell tennünk, nehogy a mulasztásokat későn bánjuk meg.

Háziipar nálunk.

Lapunk egyik legközelebbi számában erről a kérdésről irván, azt hittük, hogy szavunk a pusztában kiáltó szava lesz.

Nagy örömünkre azonban egyik olvasónk fogta fel az általunk elejtett fonalat és a háziipar tárgyában a következő talpraesett cikket küldte hozzánk.

Tekintetes Szerkesztőség!

Egy cikk jelent meg folyó hó 10-én a Csongrádi Ujság hasábjain, „Pártoljuk a magyar háziipart” címmel. A cikk író különösen kiemeli, hogy mennyire üdvös dolog a háziipar támogatása. Azután szépen sorban elmondja ama helyeket, hol a mi édes hazánkban már szépen virágzik a háziipar.

El nem mulaszthatom, hogy a nevezett cikk hatása alatt egy pár szóval én is ne járuljak a háziipar támogatásához.

Mindannyiunk előtt ismeretes, hogy az elmúlt néhány évben háziipari tanfolyam volt községünkben. De a következményei arra vallanak, mintha ezen szép és hasznos tanulásra a közönségnek nálunk szüksége se lenne. Pedig a dolog nem úgy áll. Bizonyítja ezt a Csongrádról Amerikába mindig nagyobb mérvet öltő kivándorlás és azon sok munkásnép, kik alig várják, hogy a hó elolvadjon, rögtön mennek messze vidékre kubikmunkát keresni. E tények mind azt bizonyítják, hogy a szegény ember nyáron nem bírja az egész évre valót teljesen bekeresni, s így tehát mégis szüksége volna egy kis téli keresetforrásra. Mi tehát az oka, hogy az unalmas téli időben a nép mégsem úzi ezt a szép foglalkozást?

A télen, azon reményben, hogy hisz Csongrádon tudnak szép és jó kosarakat készíteni, (ami elvitázhatalan tény), meg hisz fűzvevő termő vidék is van itt elegendő, itt Csongrádon akartam kosarakat készíttetni. De ezt a legjobb akaratom mellett sem tehettem. Ezen alkalommal jöttem arra, mi az oka annak, hogy nálunk a kosárfonás oly gyenge lábón áll. Ugyanis, a kosárfonók tanúságtétele szerint, nálunk az az óriási és legfőbb baj, hogy nem elég az,

A n. érdemű hölgyközönség szíves figyelmébe!

Schweiger Nővérek

Első női divatruháza
Kiskunfélegyháza
= Gabonapiac-ter. =

Kapható dús választékban:

női és gyermek kalapok, fejkötők, gyászkalapokból állandóan nagy raktár, bármilyen kalapok gyárilag legdivatosabban alakítottak. Valamint dús választékban kaphatók: legjobb gyártmányú nap- és esőernyők, glassé és selyem keztyűk, legjobb szabású fűzők és ruhadiszek.

hanem éppen ellenkezőleg a Bach-korszak örökké szégyenletes hagyományaihoz közeledtek. Ez a dióhéjban összefoglalt értelmű cikknek és teljes ismertetésért adjuk azzal, ha ismétljük a cikk bevezetését, mely így szól: „Ha megbolygatnák a szent sirt, hol a nemzet atyja alussza örök álmait, megborzadva kiáltanának fel az utódok: mert a nagy halott megfordult sírjában!” (??)

Képzeli tehetsége majdnem mindenkinek van, de ily nagymérvűt még nem véltünk ennekelőtte felfedezni. Most már be kell látnunk, hogy ilyenek is vannak. Őszintén mondván, rendkívül ki lehetne viccelni a cikk íróját, de mivel mi csak a komoly irányt követjük, tehát jóakarattal szemelhetünk a költői tévelygésen, dacára hogy a mi érzelmeink is érintve vannak általa. Sőt tovább megyünk, mert sok mindenben igazat adunk a cikkben foglaltaknak, kivéve természetesen ez utóbbit.

A sok igazság közepett azonban egy állítás ellen tiltakozunk, amely az volna, hogy Kossuth Lajos elveinek letéteményesei tartanak kezükben a hatalmat. Miután politikai polémiát nem folytathatunk, egy igen egyszerű példával magyarázzuk meg a jelzett állítás valótlanosságát, még pedig azzal, hogy: ha egy férfit hátrakötött kezekkel felültetünk egy kantár nélküli lóra, hogyan követelhetjük attól azt a képtelenséget, hogy a szomszéd városba lovagoljon? Adják a gyeplőt teljesen Kossuth Lajos letéteményeseinek kezébe, úgy meg fogja rövid időn látni laptársunk is, hogy bizony azok nem engednek abból semmit. De miután kezük meg van kötve és ezért a követelményeknek sem felelhetnek meg, tehát igen rossz izlésre vall azoknak siettetése.

Megírtam ezt először azért, mert ez a dolog engem is nagyon érdekel, másrészt mert itt az ideje, hogy a tekintetben tegyenek valamit az erre hivatottak, hogy a jövő évre több és jobb feldolgozásra alkalmas vesszőanyag jusson a nép kezébe.

Makai Imre.

Ehhez a kérdéshez hozzászólunk mi is.

Első teendő lenne nemes fűzvesző-telepekről vagy legalább gúzsak való fűzveszőtelepekről gondoskodni.

Mi évek óta sürgetjük a három község képviselő testületét, hogy tegye szövé ezt a kérdést és indítványozza a fűzveszőtelepek létesítését, hiszen a földművelési miniszter holdanként 100—100 korona segélyt és ingyen fűzveszőket ad erre a célra. Az ország legtöbb községe már régóta létesített fűzveszőtelepeket, csak Csongrádmegye községei nem létesítettek nemes fűzvesző telepeket.

Csongrádnak kosárfonó munkásai tehát jól tennék, ha e tárgyban beadnának egy kérvényt a közgyűléshez.

De még jobban tennék, ha összegyűlnének a kosárfonó ipart űző munkások és meghesznélnek néhány érdeklődő uriemberrel a teendőket, amint azt a háziipari akció nagyon fontos ügye meg is érdemelné.

Mert mikor a vármegye évek óta tervbe vette a háziipar támogatását, s mikor a miniszter egyre-másra kínálja jóindulatú segélyét, akkor mit látunk?

Azt, hogy éppen maguk a munkások nem érdeklődnek a dolog iránt.

Épp így vagyunk a Tisza-Duna esatorna kérdésével is, amelynek legnagyobb hasznát éppen a földmunkások vennék — akik tudomást sem látszanak venni erről a nagyszabású dologról.

Azért hát csak az lenne az első teendő: hogy a kosárfonó ipart űző munkások tartanak értekezletet, amelyen indítsák meg ők a háziipari akciót és kérelmet intézzenek a községhez fűztelep létesítése iránt, a vármegyéhez pedig, hogy a 300 munkásházat azok között ossza ki, akik háziiparral is foglalkoznak és egy ipartelep létesítését, szövetkezeti alapon, közraktárral, gépekkel, elárúsító helyiséggel, egyúttal szövetkezeti bolttal is felszerelnék a háziipari telepet. Italmérést, pálinkamérést nem tűrnének meg a telepen, de követelnék egy kisdudovának és iskolának felállítását. Ezeket mind elérhetnék, ha kérnék, ha megfogadnák az okos szót, követnék a jó tanácsot, ahelyett, hogy az ürügyölötnél maradnak, lesve a sült galambot.

Hol a hiba?

Sok minden megtörténik a nap alatt és amint az idő változhat, változhatnak az emberek.

Egyik laptársunk a nagy nap: március 15-dikével foglalkozott legutóbbi számában vezető helyen és kétségbeeső hangon ad kifejezést sajnálkozásának, hogy a mai emberek nemesak hogy nem váltották be elvűkhöz híven a márciusi pontokat,

hanem éppen ellenkezőleg a Bach-korszak örökké szégyenletes hagyományaihoz közeledtek. Ez a dióhéjban összefoglalt értelmű cikknek és teljes ismertetésért adjuk azzal, ha ismétljük a cikk bevezetését, mely így szól: „Ha megbolygatnák a szent sirt, hol a nemzet atyja alussza örök álmait, megborzadva kiáltanának fel az utódok: mert a nagy halott megfordult sírjában!” (??)

Képzeli tehetsége majdnem mindenkinek van, de ily nagymérvűt még nem véltünk ennekelőtte felfedezni. Most már be kell látnunk, hogy ilyenek is vannak. Őszintén mondván, rendkívül ki lehetne viccelni a cikk íróját, de mivel mi csak a komoly irányt követjük, tehát jóakarattal szemelhetünk a költői tévelygésen, dacára hogy a mi érzelmeink is érintve vannak általa. Sőt tovább megyünk, mert sok mindenben igazat adunk a cikkben foglaltaknak, kivéve természetesen ez utóbbit.

A sok igazság közepett azonban egy állítás ellen tiltakozunk, amely az volna, hogy Kossuth Lajos elveinek letéteményesei tartanak kezükben a hatalmat. Miután politikai polémiát nem folytathatunk, egy igen egyszerű példával magyarázzuk meg a jelzett állítás valótlanosságát, még pedig azzal, hogy: ha egy férfit hátrakötött kezekkel felültetünk egy kantár nélküli lóra, hogyan követelhetjük attól azt a képtelenséget, hogy a szomszéd városba lovagoljon? Adják a gyeplőt teljesen Kossuth Lajos letéteményeseinek kezébe, úgy meg fogja rövid időn látni laptársunk is, hogy bizony azok nem engednek abból semmit. De miután kezük meg van kötve és ezért a követelményeknek sem felelhetnek meg, tehát igen rossz izlésre vall azoknak siettetése.

Hogy akadnak emberek, akik Bachnak méltó utódjai? Azt mindenki sajnálja és legfőképpen mi; mert hiszen laptársunk is tudja valószínűleg, hogy semmiféle hatalom sem képes bennünket az igazmondásban elnyomni, tehát most is mint mindenkor őszintén megmondjuk: azok csak a látszat kedvéért hatalmaskodnak, valójában pedig azt lesik, hogy mikor repül szájukba a sült galamb, pedig megeshet, hogy az röptében bolondgombává vagy nadragulyává változhat.

Lehet hogy már Csongrádon is történt ilyesmi, de ami valószínű, az illető mélyen hallgat és utókúrárt használ.

Hogy pedig március 15-dikét lejáratták volna, szintén nem áll, mert e nagy nap emléke még a magyar nemzet fennáll, a honfiak szívében élni fog. A tévedés talán abban rejlik, hogy az emberek jártak le magukat. Ha igen? Ugy ebben is tökéletesen megegyezünk.

No de nem folytatjuk tovább, mert könnyen félreértésre adhatunk okot és ezt pedig kerülni akarjuk. Felszólalásunkkal egyedül bizonyosságát akartuk adni annak, hogy a negyvennyolcasok között is vannak különbségek. Az egyik rész megmaradt annak, amilyennek lennie kell, míg a másik rész nem áll teljesen ugyanazokon az alapokon. Ez természetesen nagy hiba, de idővel ki fogja magamagát forni, mert a közvélemény nyomása alatt a kétkulacsosok pusztulni fognak. Hogy pedig apró tűszúrásokkal a nagyegész meghontható lenne, hiú ábránd, mert ezzel egyedül az érhető el, hogy kitalálják az összetartást.

Árvaszékot Csongrádnak.

A vármegyei árvaszék dolganak és munkájának kétharmad részét tudvalevőleg Csongrád közseg szolgáltatja. Már régebben mozgalom indult meg egy Csongrád közsegben szervezendő árvaszék létesítése iránt, akkor majdnem valóra is vált, de a közigazgatási bizottság előtt hajótörést szenvedett az eszme.

Jól tudjuk, hogy mily okok gátolták akkor ezen üdvös eszme megvalósítását, tudjuk, hogy farkasra volt bízva a bárány. A közigazgatási bizottság előtt azok referáltak az ügyet, akiknek épp akkor még egy 4-ik ülnöki állás szervezése indokolatlanná vált volna.

Nos hát, azóta sem a községi árvaszék felállítása nem volt, sem a 4-ik ülnöki állás nem szervezhető.

Még tartozunk az igazságnak azzal, hogy annak idején még tervbe volt véve a belügyminiszteriumban úgynevezett járási árvaszék felállítása is, de a politikai hullámvérések ezt is elsodorták. Visszaállt azonban ma már a status quo ante belló az egész vonalon s így semmi sem állja útját többé annak, hogy újból, még pedig most már annál komolyabban ne foglalkozzunk az árvaszék felállításának eszméjével, mert az új községi szervezeti szabályzat ügyviszi állás szervezését is contemplálja és főleg azért, mert az ügyforgalom ügyszólván megkétszereződött és mégis a régi munkaerő végzi. Természetesen a gyors lebonyolítás hátrányára.

Különösen adás-vételi ügyeknél kiszámíthatlan az a kár, ami a késedelmes elintézésből az eladó és vevő felekre háramlik.

Az csak egy igen csekély indoka azon fontos és előnyös indokoknak, amelyek a községi árvaszék felállítását most már nemesak indokoltá teszik, de ügyszólván parancsoló szükségképp lépnek föl ezen üdvös intézmény létesítése érdekében.

Terünk szűk ahhoz, hogy minden előnyt felsoroljunk egyetlen cikk keretében egy községi árvaszéknek, itt csak fölakartuk említeni, hogy most már elodáztatlanul és késedelem nélkül meg kell tenni az indítványt a közgyűlésen a községi árvaszék felállítása érdekében.

HIREK.

— **A Keresztény Gőzmalom közgyűlése.** Mult vasárnap folyt le a Keresztény Gőzmalom részvénytársaság évi rendes közgyűlése. Igazgatóul Hegyi Antal volt plébánosunkat választották meg. Talán felesleges mondanunk, hogy a nevezett társaság részvényesei ennél jobb választást nem is csinálhattak, mert Hegyi Antal személyében egy oly igazgatót nyertek, aki képességénél fogva rövid idő alatt nemesak hogy rendbe hozza a malom elárult ügyeit, hanem azt még virágzóvá teszi.

— **Kossuth emléklakoma.** Budapesten a Royal disztermében szerdán délután tartott meg a Kossuth emléklakoma. A 48-as párt rendes, és rendkívüli tagjai nagyszámban vettek azon részt, hogy meghallgassák az emlékbeszédet, melyet gróf Batthyány Tivadar, a 48-as párt ügyvezető alelnöke tartott. Gróf Batthyány gyönyörű beszédében méltatta Kossuth Lajos érdemeit és ügyes fordulatot tért ki a mostani politikai eseményekre is. A lakoma után a megjelentek még sokáig együtt maradtak és csak az esteli órákban oszlottak szét. A lakomán városunkból megjelent Ludrovai Tóth István mérnök, mint az országos 48-as párt tagja és Kovács János nyug. járásbíró. Ludrovai Tóth István a lakomán megjelentek kevés kivételével, mint régi jó ismerősökkel találkozott és így talán nem lesz érdektelen ha megemlítjük, hogy a Hazai biztosító részvénytársaság vezérigazgatójában, Tóth Pálban is régi ismerősére talált.

— **Mátéffy Kálmán ügye.** A vármegyei közigazgatási bizottság, dr. Kelemen Béla főispán elnöklésével hétfőn értekezletet tartott Mátéffy Kálmán ügyében. Győri Antal aljegyző ismertette a belügyminiszeri leiratot, amellyel megerősíti Mátéffy Kálmán felligszítésére vonatkozó vármegyei határozatot. A fegyelmi vizsgálat megejtésére a bizottság rövid tanácskozás után Szatmári Ede elnöklésével Korpás Pál és dr. Vecseri Sándor bizottsági tagokat küldte ki.

— **Folytatás.** Megemlékeztünk már arról, hogy Ludrovai Tóth István mérnököt, Bogdán

József rágalmazásért a budapesti járásbírósnál beperelte. Ez ügyben a második tárgyalás szerdán tartott meg és azon megjelent mindkét fél; Ludrovai Tóth István védőjével Frivaldszky Sándorral, aki a Hegyi-párt ügyvédje volt, Baross János mandátuma megsemmisítésekor. A tárgyalás alatt Bogdán József azt állította, hogy a sértés vagy azon a lakomán történt, amelyet Faragó Antal adott Budapesten a Szikszai-ban akkor, amikor Kossuth Ferenc és három társának a diszpolgárságukról a diszoklevelet átadták, vagy pedig a kintintettek által adott vacsorán. Bogdán József részéről igen nagy hiúságra vall, hogy föltételezi Ludrovai Tóth Istvánról azt, hogy amikor Apponyi Albert és Justh Gyula között ül, órála beszéljen. Különböző Ludrovai Tóth István a tárgyalás folyamán kijelentette, hogy kisebb gondja is nagyobb volt annál, semmint a jelzett napon még gondolatban is foglalkozott volna vele. Frivaldszky Sándor ügyvéd elévülést jelentett be, mert a jelzett nap még 1905-ben volt, de mindezek dacára Bogdán József azt állította, hogy 1906-ban történt és állítása igazolására 4 tanút jelentett be, névszerint Szilber János, R. Papp Pál, R. Papp Gedeon és Pozsár Jenőt, mint akik a jelzett lakomán részt vettek és hallották a rágalmozó kifejezéseket. Ez ügyben nem akarunk más tere menni, csak azt jelezzük, hogy a tanúk kihallgatása Csongrádon és nem Budapesten lesz, de kell, hogy azt is tudják, miszerint a jelzett napon 1905 év december 19-ikét irtak. Ha ebben kértelnek, nem volnának bizonyosak, úgy a községhezán könnyen megtudhatják.

— **Tanári gyűlés.** A csongrádmegyei polgáriskolai kör ez évi közgyűlését ma d. e. tartja nálunk a kaszinói teremben. A gyűlés tárgyát értekezések és aktuális kérdések megvitatása képezi. Gyűlés után a kaszinóban bankett lesz.

— **Kitüntetett munkások.** Mult vasárnap szép ünnepély keretében tüntette ki dr. Kelemen Béla főispán a földművelésügyi miniszter megbízásából Bugyi János esanyteleki Körmenyi János horgosi, Kerekes Nagy István fábianszabványi gazdasági cselédek és Balogh Antal tömörkényi, Sulymos József szentesi munkásokat. A főispán buzdító beszéd kíséretében adta át a 100—100 koronát és a miniszter aláírásával ellátott elismerő oklevelet.

— **Belügyminiszter az árvízveszedelemlről.** A vagyonbiztonság megvédése érdekében rendeletet intézett a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz. Fölhívja a törvényhatóságokat, hogy a földművelésügyi miniszternek a vizaradás ellen való védekezésre szolgáló intézkedéseit fogantatni el ne mulasszák és azokat a saját hatáskörükben a legszélesebb körű elővigyázati intézkedésekkel tegyék meg. Értesíti egyúttal a törvényhatóságokat, hogy utasította a csendőrküldeti parancsnokságokat, hogy a netalán beállható árvízveszedelem alkalmával a csendőrség alosztályai a közigazgatási hatóságok és armentesítő társulatok működéseit, különösen az élet- és vagyonbiztonság szempontjából kellően támogatassák és a hozzájuk érkező megkereséseknek haladéktalanul tegyenek eleget.

— **Pincék bérlete.** A napokban árverés útján bérbe adta az előjáróság a város pincéit. A dologban az az érdekes, hogy tavaly a három pinceért a város 375 korona bért kapott, most pedig 1990 koronát. Hiába, haladunk a drágaság terén. Különböző az eset azt mutatja, hogy városunkban vajmi kevés a pince és így, ha jó pincére van valakinek szüksége, kénytelen a meglevőkért nagy használati díjat fizetni. Azért persze ne várja senkisé, hogy az adó kisebbedni fog!

— **Március 15.** Csongrád község iparos polgársága az elmúlt vasárnapon, a Polgári kör helyiségeiben ünnepelte az 1848-iki márciusi nagy napok emlékét. Számra mintegy 300-an gyűltek egybe erre az alkalomra, s leirhatatlan lelkesedésben talált önelést a szabadság, egyenlőség, testvériség azok részéről, kik az életben nem egyszer farkasszemet néznek egymással. Megható volt és jól eső érzéssel tapasztalhatta mindenki, hogy a mai társadalmi rendet bonptogató törekvések dacára is, lehet munkás és munkaadó között szívélyes közéletet teremteni, ha azt tapintatos kezek irányítják. Az ipartestület előjárósága, de különösen Boda Márton állam tanító, ipartestületi jegyző okosan rendezték a szép hazafias ünnepet. Az ünnep első méltatója Bernitky József ipartestületi elnök volt. Utána Varga Mihály elszavalt a Incédy Lászlónak „Március 15” című költeményét, majd Szabó Kálmán s. lelkész és Boda Márton mondtak magas szármalású és nagyhatású alkalmi beszédeket, melyeket viharos éljenekkel és frenetikus tapsokkal fogadott a közönség. Vacsora után asztalbontás és reggelig tartó tánc következett. Az ünnep egész közönsége, de főképpen az iparos ifjúság mindenkor szívesen fog viszsza gondolni e jól rendezett március 15-iki ünnepre.

— **Szövőgyár Szentesen.** A nagyszámú érdeklődők, vasárnap délelőtt tartottak előzetes értekezletet a Szentesen létesítendő szövő-kötő gyár érdekében. A gyárat a város, a szegedi kerületi kereskedelmi és iparkamara és a kormány támogatásával 100,000 korona alaptőkével kívánják létesíteni még pedig úgy, hogy két ezer db 50—50 korona névértékű részvényt bocsájtanak ki. Az értekezleten jelen voltak mindjárt 600 részvényt jegyezték. Szóval, Szentesen halad minden téren, mi pedig szépen ott maradunk, ahol már hosszú idő óta vagyunk. Nekünk nem tetszik semmi sem. Nagyképűsködünk mindenben és akkor vagyunk a legfukarabbak, mikor gyárat létesítésére ajánlatokat kapunk. Kérdjük, mikor elégzik már meg a községi közgyűlés Szikszai úr működéssel? Mi ügylatszik, hiába fohászunk a jó Istenhez, hogy szállítsa vissza oda ahonnan jött és hogy ott énekelhesse kedvenc nótáját a „Nagyvárad dombon . . .” stb.

— **Egyleti közgyűlés.** Az „Önkéntes tűzoltó egylet” március hó 25-én d. e. 10 órakor a községhezaza tanácstermében tartja ez évi rendes közgyűlését.

— **A répmag impregnálásáról.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelésügyi és növénytermesztő szakosztálya Kerpely Kálmán tanár elnöklésével ülést tartott, amelyen Rázsó Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répmag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezletről szóló tudósítást részletesebben áttanulmányozva nekünk még volna néhány szavunk a tárgyhoz, mert mintha kis konkurrenciát éreznek ki a dologból. Az értekezleten ugyanis magkereskedők is vettek részt és pedig olyanok is, kiknél nem szereshető be az impregnált répmag. Az értekezletnek olyan színeztete volt, mintha azt a gazdák védelmére (?) tartották volna! Szép és nemes szándék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répmag, melyet Mauthner Ödön budapesti magnagykereskedő hoz forgalomba, határozottan sokkal jobb a nem impregnáltnál. Az impregnált répmag 11 év óta elért sikereit nem lehet tudományos értekezletekkel kisebbíteni, mert azt ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél éveken át mindig jelesen vált be.

— **Tolvaj merészség.** Rac Ferenc szentesi tanyjáról köbor cigányok 6 lovat elloptak esütörtökre virrado éjjel. Jellemző a tolvajok merészségére, hogy a lopott állatokat másnap reggel fél hét órakor hozták át a bökényi kompon. A tetteseket eddig még nem sikerült elfogni.

— **Keresve sem található jobb példát az angol gyermeknevelésnél, hol a gyermek a 6—10 éves korban állandóan Csukamájolajat iszik, mely célra a Zoltán-féle Csukamájolajból a kivitel igen tetemes azért, mert e készítmény teljesen íz és szag nélküli, a gyermek, felnőtt szívesen veszi.**

— **Nem rossz.** Goldberger Ignác udvaráról f. hó 19-én Major Mihály karára elvittek egy 25 korona értékű subát. A tettes Fülöp Ignác személyében derült ki; csak hogy ő azt állítja, miszerint a subát nem lopta, hanem úgy akasztották a nyakába és így kénytelen volt elvinni. Dacára e nyomos kifogásnak, az illetőt feljelentették.

— **Legelőjertebb, legolvasottabb, legkedveltebb.** Szinte a köztudatba átmert már ez a három jelző a Pesti Hírlappal kapcsolatban. S ha úgy elterjedt s ha oly kedvelt e lap a magyar olvasóközönség körében: bizonyára oly erényeknek köszönhető, melyekkel más lapok kevésbé dicsekedhetnek. Valóban mindig radikálisan szabadelvű volt; függetlenségét mindig megtudta őrizni váltakozó kormányokkal, pártokkal és politikai irányzatokkal szemben; mindig hű maradt a demokrácia eszméihez és erényeihez. Tartalomra nézve legbővebb s vannak rovatai, melyek népszerűségét rendkívüli módon fokozták; ilyen a Szerkesztői üzenetek rovata (naponta több, mint más lapokban egész héten), a Színház, zene és képzőművészet rovata, mely egyenesen vezető szerepet visz a napi sajtóban, az Esti levelek és Keresztényi, melyekhez ugyancsak Tóth Béla az Esti levelek szellemes írója, áprilistól kezdve rendkívül érdekes s a sajtóban egyedül álló új rovatot nyit. Sport-rovata a legbővebb s még a különben legkimerítőbb tözsei tudósításai sem nélkülözik a szívederítő humort. Hölgy-olvasói kedvezményes áron rendelhetik meg a legjobbnak elismert divatújságot: a Szabóné-Nogall Janka szerkesztésében megjelenő Divat-Szalont. Mindezekon felül hirdetésekre is legalkalmasabb épen nagy elterjedtségénél fogva. Hogy a közönség — már a vidékről is — mennyire igénybe veszi az Apró hirdetések rovatát; fenyesen bizonyítja, hogy

napról napra háromszor annyi található a Pesti Hírlapban, mint más lapokban s vasárnaponként gyakori a 10—12 oldal apró hirdetés, amire még magyar lapnál nem volt eset. Ilyenformán a magunk részéről is ajánlhatjuk az új évnegyed alkalmából megrendelésre a Pesti Hírlapot, melynek előfizetési ára negyedévre 7 korona, a Divat-Szalonnal együtt 9 korona; de megrendelhető 2 óra is 4 korona 80 fillér, egy óra 2 korona 40 fillér előfizetési áron, mely legcélszerűbben posta-utalványon küldhető a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, V. kerület Váci-körút 78.)

— **Tűz.** Keller József fohász utcai háza f. hó 22-én leégett. A tulajdonost tetemes kár érte mivel a padlás teli volt élelmi szerekkel. A tűz keletkezése ismeretlen.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Csongrád város lakosságához!

A csongrádi építőmesterek által terjesztett azon híresztelésre, hogy az építőmunkások már ismét sztrájkolnak és oránként 26—30 krajcárt, sőt még koronát is követelnek, tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy ez nem igaz, mert a mult évben a mesterek és munkások között kötött bérszerződést a mesterek bontották fel, kijelentve, hogy azt továbbra nem ismerik el reájuk kötelezőnek, hanem majd ők fognak egy másikat, egy nekik kedvezőbbet elfogadás vegett elénk terjeszteni, s akiknek ez nem tetszik, itt a könyvük mehetnek.

Miután mi dolgozni akartunk, de nem a mesterek jószántából vetendő koncert, hanem a közösen megállapított munkabérről, de így nekik nem kellünk, egyelőre kereszünk más módot a megélhetésre. Ezzel jelezzük, hogy még van néhány emberiesen gondolkozó iparos, akik részere kerjük a t. közönség támogatását és utána nézünk, hogy szövetségi alapon mi munkások is vállalkozhassunk, velünk pedig más vállalkozó nem konkurrálhat, mert mi csak a tisztességes napi keresetért fogunk vállalkozni a munkára.

A t. közönség becses pártfogását kéri az építőmunkások nevében

a munkarendvédő bizottság.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Korcsmárosok és vendégiosok figyelmébe.

Csongrádon a „Fekete sas”-hoz címzett vendéglő, a vasúti állomástól 100 méterre esik és az országos vásár előtt tartatik, haszonbérbe adandó 1907. április 24-től. Ertekezni lehet a tulajdonosnál, **Jurászik J. zsefnel** d. u. 12-től 2 óráig.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Róthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Minden utáztat és utánnomás tilos! Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjeggyel. Törv. védve.

Régi jó hírnevű, felülmúlhatatlan szer emésztési zavaroknál, gyomor-bajoknál, kólika, hurut, mellbajok, influenza, különösen a kezdődő mellbetegség ellen stb. Ára: 12 kis üveg, vagy 6 dupla üveg, vagy 1 nagy különleges üveg paténtzárral 5 korona.

Thierry Centifolium-kenőcs

Általános elismert, mint páratlanul álló szer mindentéle sebek, gyulladás, sérülések és dagasztások ellen, legyen az bármily régi keletű is. Megakadályoz vérmérgezést, a műtétet legtöbb esetben fölöslegessé teszi. Ára: 2 tégely 3 korona 60 fillér frankó. A pénz előleges be-küldése vagy utánavét mellett küldi

Thierry A. gyógyszerész

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és dr. Egger Leó Sudapest, Vértés Lajos Lugos.

Figyelmeztetés! A vásárlás és rendelés előtt és különösen az ismét eladás előtt, az én egyedül valódi és törvényesen védett balzsamomra tessék figyelni. A büntetőtörvény 23. és 25. §-ai értelmében 4000 korona pénzbírság vagy egy évig terjedhető börtönbüntetéssel büntetendő az, aki nem az én gyógyszer-táramból eredő, tehát egy másik és nem az egyedül valódi, a zöld apáca védjeggyel törvényesen védett Thierry-féle balzsamot rendel, vesz és különösen ismét elad. Ugyanezen eljárás alá esnek azok is, akik kuruzslók módjára ráerőszakolják a közönségre, hogy rendeljenek és vegyenek egy más nével ellátott szert, amelyet csak a közönség kizsákmányolására hoznak forgalomba.

! Köhögés !

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önönmaga ellen.

Kaiser-féle

mell-bonbon

3 fenyűvel ellátva.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hűtés, elnyálkásodás, és hurut ellen.

5120 közhíjzó által hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fillér.

Kapható:

Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos urak gyógyszer-tárában Csongrádon.

Keresztény gőzmalmi részvényeket

névértéken felül korlátlan mennyiségben vesznek. Ifj. Szabados József tktári pénztárnok.

Kiadó lakás.

Márkus János vendéglős Ferenc József-utca 5. szám alatti háza, a gőzfürdő szomszédságában, haszonbérbe kiadó.

Legjobb szépitőszert!
Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, zsírmentes készítmény a

Földes-féle

MARGIT-CRÈME

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szepilót, májfoltot, pattanást, mitesszert és más minden bőrbajot, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és üdévé teszi. Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona. Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 korona, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpép 1 korona, Margit arcvíz 1 korona.

Postán utánavétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Főraktár Csongrádon: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél.

Csodás, gyors és biztos hatású. Törv. védve. Óvakodjunk utáztatoktól!

A Csongrád városi takarékpénztár

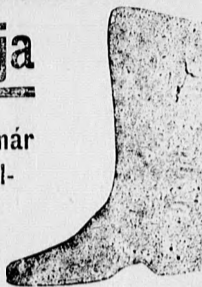
tulajdonát tevő Csemegi Antal-féle ház 1907. évi április 24-től kezdve, egészben vagy részletekben is haszonbérbe kiadó.

Husvételi képes levelező lapok

páratlan remek kivitelben kaphatók BOZÓ és JUSTIN üzletében (Fötér).

Azt mondja

egy ember, kinek már rég idő óta kényelmetlen lábbelije volt, hogy:

Jaj de sokat szenvedtem, Mig a mestert meglettem; Amig megtaláltam őt, Aki készít jó cipőt. Nem is fáj már most nekem Se bütykóm, se tyúkszemem; Büszke vagyok cipőmre Nem is válok meg tőle.

= Nem olcsó, de jó. =

DRAGON LAJOS

cipész-mesternél kapható!

Fötér, Csongrád városi takarékpénztár épületében.

Kiadó lakás.

Mészáros János kőműves-mester újonnan épült háza a Szarvas-utcában, mely all 3 szobából, konyhából, pince és kamrából és külön udvarból, szt. György naptól kiadó, esetleg eladó. Értekezni lehet belvarosi házánál Gyik-utca 17. sz.

Géphimzésre

és női felső ruha szabásra, továbbá kisebb leányokat kézi munkára csekély díjért tanít

Végh Etel

Szent György-utca 1 sz. Greskovics-féle házban.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia. élőszövény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy tövűseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitar 70--80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték telésve jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyszöveget, a legelőkeletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajból 20 tő, egy tő 2--300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

tablák ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és esemegé-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisztá, dűsgyökérű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 30 holdat ültettem, 35 hektört terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőöntöző.

Bővebb leírást és KÉPES ÁRJEGYZÉKET tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, NAGY-KÁGYA. Levelezés minden nyelven.

Kiadó borbélyüzlet.

Márkus János vendéglős Félégyházi-út 48. szám alatti házában egy borbélyüzlet berendezéssel vagy anélkül is, haszonbérbe kiadó.

Ha fáj a feje,

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 korona 20 fillér.

ne tévovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-féle **MIGRAIN-PASZTILLÁT,**

mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet. Felülmul minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

Főraktár:

Beretvás Tamás

gyógyszerésznél

Kispest,

Rákóczi-utca 22. szám.

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

Minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak:

EGGER MELLPASZTILLÁI

ez étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszer-tárában.

Éljen!

Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított!